

GLASNIK MUZEJSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO

BULLETIN DE L'ASSOCIATION DU MUSÉE DE SLOVÉNIE

XVIII, 1937

POSEBNI ODTIS — EXTRAIT

J. GLONAR

IZ STARE STIŠKE KNJIŽNICE

LJUBLJANA 1937

JUGOSLOVANSKA TISKARNA V LJUBLJANI

Cistercienser Bibliothek.

„Aus der alten Bibliothek von Stična“. Unter diesem Titel erschien — auch im Sonderabdruck — als etwas verspätete Festgabe zur Achthundertjahrfeier der Zisterze im Glasnik muzejskega društva za Slovenijo (1937, 110—131) eine Abhandlung von Dr. J. Glonar, Bibliothekar der Universitätsbibliothek in Ljubljana. Diese Bibliothek verwahrt nämlich seit 1790 die ursprüngliche Bibliothek der im Jahre 1784 aufgelösten Zisterze Stična. Ein sorgfältiger Vergleich mit dem erhaltenen Originalkataloge ergab, daß von den seinerzeit vorhandenen 1784 Werken in 2663 Bänden heute noch etwa zwei Drittel erhalten sind. Davon konnten wegen Mangel an Zeit und Raum leider nur 300 Werke verzeichnet und näher beschrieben werden. Die Beschreibung bringt zunächst eine Ergänzung der bei Inkunabeln hier und da fehlenden Verlagsdaten, eine Beschreibung des Einbandes, besonders des charakteristischen Hauseinbandes und eine Aufnahme früherer Besitzvermerke (Exlibris und Supralibros), sowie aller irgendwie interessanten handschriftlichen Eintragungen. Obwohl somit nur etwa ein Viertel des erhaltenen ursprünglichen Bücherschatzes gezeigt wird, der dazu noch zum größten Teile mechanisch — nach den charakteristischen Einbänden, an denen man im Magazin sofort die Herkunft aus Stična erkennen konnte — und nicht systematisch ausgewählt ist, so erkennt man doch schon an diesem Bruchstücke die Größe und Bedeutung der einstigen Büchersammlung.

So werden z. B. 55 Inkunabeln beschrieben, darunter zwei Bibeln (eine deutsche und eine lateinische) und zwei Stücke, die Hain unbekannt waren und von denen auch der „Gesamtkatalog der Wiegendrucke“ nur je ein Exemplar nachweisen konnte. Neben diesen sichtbarsten Paradestücken jeder Bibliothek entdeckt aber ein aufmerksames Auge noch manches, was den Ruhm dieser alten Büchersammlung ausmacht. Die Erwerbungen verteilen sich gleichmäßig auch auf die folgenden Jahrhunderte, bis hinein in die zweite Hälfte des für die Zisterze verhängnisvollen XVIII Jahrhunderts. Neben den naheliegenden deutschen und italienischen Druckorten erscheinen in auffallend großer Zahl auch entferntere, wie Genf, Lyon, Paris, Leyden, Antwerpen, ein Beweis dafür, wie weit der wissenschaftliche Horizont der Zisterze gespannt war. Neben der freilich vorwiegenden geistlichen Literatur ist auch die weltliche aus allen möglichen Gebieten in ausreichender Zahl vertreten. Von dem Ansehen der Zisterze und ihrer Büchersammlung in der literarischen und gelehrten Welt zeugt nicht nur die Tatsache, daß wir in ihr ein dem kunstliebenden Abte A. Gallenfels (1688—1716) gewidmetes, in Augsburg gedrucktes Werk finden, sondern auch der Umstand, daß ihr viele gelehrte Büchersammler — auch weltliche — ihre Bücher vermachten. Man kann ruhig sagen, daß die Bibliothek zu ihrer Zeit in ihrer näheren und weiteren Umgebung geradezu die führende war.

Seitdem Prof. M. Kos, der Historiker der Universität Ljubljana, die mittelalterlichen Handschriften von Stična beschrieben hat (Srednjeveški rokopisi v Sloveniji, Ljubljana 1931), drängt sich immer mehr die Notwendigkeit vor, dieses alte Kulturgut in seiner Gänze zu heben und für die Gegenwart zu erschließen. Dafür liefert auch die vorliegende Probe einen zwar kleinen, aber sprechenden Beweis.

Ljubljana.

J. A. G.

A.

Skupina knjig iz stiške knjižnice, s tipičnimi vezavami in signaturami. Od leve proti desni stojijo številke sledečega seznama: 145, 42, 53, 61, 288, 128, 126, 76, stari stiški katalog, 227, 113, 25, 32, 81.

IZ STARE STIŠKE KNJIŽNICE

J. Glonar

*Habent sua fata libelli.
Terentianus Maurus.*

Stara knjižnica Stične je bila v njej tako pomembna sestavina, da mimo nje ni mogel nihče, ki se je na ta ali oni način pečal s stiško zgodovino. Po večini pa imamo v takih primerih samo slučajne notice, ki omenjajo knjižnico bolj mimogrede, ne da bi jo skušale bliže označiti ali oceniti. Res je, da je taka ocena nemogoča kar na oko, ampak, da zahteva podrobne in intenzivnega študija ob materialu samem. A tudi oni, ki so imeli priliko, da si gradivo ogledajo, se vanj niso poglobili, kakor n. pr. ne Radics. Višek netočnosti in prave zmede pa je v najnovjšem času dosegel A. Turkovič v raznih svojih spisih, posvečenih jubileju stiške cisterce.

Prvi, ki se je res znanstveno poglobil v študij stare stiške knjižnice, je bil M. Kos,^{*)} ki je kot takratni praktikant Državne biblioteke v Ljubljani strokovno opisal njene rokopise. Ta opis je ostal med uradnimi akti; v omenjeni knjigi so publicirani samo opisi srednjeveških rokopisov imenovane biblioteke, med njimi tudi oni

^{*)} **Kratice.** — **BMC:** Catalogue of books printed in the XV. century, now in the British Museum, London, 1908—; — **GK:** Gesamtkatalog der preußischen Bibliotheken, Berlin, 1931—; — **GW:** Gesamtkatalog der Wiegendrucke, Leipzig, 1925—; — **Hain:** Repertorium bibliographicum, in quo libri omnes ab arte typographica inventa usque ad annum MD typis expressi ordine alphabetico vel simpliciter enumerantur vel accuratius recensentur, Stuttgartiae, 1826—38; — **Kos:** Srednjeveški rokopisi v Sloveniji. S sodelovanjem Fr. Steleta opisal Milko Kos. V Ljubljani, Umetnostno-zgodovinsko društvo, 1931, 248 str. (Ponatisk iz »Zbornika za umetnostno zgodovino«, 1924—1929); — **Zaulianus:** označba za one knjige, ki jih je stiška knjižnica 1642 dobila iz zapuščine Jurija Zaula od njegove vnučke Suzane. (Prim.: Kos, str. 36—37). — Kakor že večkrat v takih primerih, mi je tudi pri sestavi tega kataloga ljubeznivo pomagala »Preussische Staatsbibliothek« v Berlinu, ki se je na ta način pridružila stiškim gratulantom. — Članek je prvotno bil namenjen za proslavo osemstoletnice ustanovitve stiške cisterce (avgusta 1936), a takrat ni mogel iziti.

iz Stične. Ti so opisani na prvem mestu, ki ga tako po svojem številu kakor po svoji pomembnosti tudi v resnici zaslužijo, Saj so »najstarejši spomenik svojevrstne srednjeveške umetniške stroke na danes še sklenjenem slovenskem ozemlju (Kos, str. 10)«.

V sledeči študiji se zato lahko omejimo na knjige, ki so organsko nadaljevanje srednjeveških rokopisov; marsikatera med njimi je celo natisnjena že v dobi, ko so v Stični in drugod še nadaljevali tradicije srednjeveških samostanskih rokopisnih šol. Taka študija je mogoča samo v Državni biblioteki v Ljubljani, ki hrani ne samo ostanke nekdanje stiške knjižnice, ampak tudi njen originalni katalog.

Ko je bila Stična razpuščena z ukazom cesarja Jožefa II., datiranim 6. okt. 1784, je v smislu navodil začela poslovati posebna cesarska komisija, ki je inventarizirala stiško premoženje. Pri svojem delu je v stiški knjižnici dobila tudi nje originalni katalog, pisan na posamezne pole. Te pole je dala zvezati in jih je opremila z naslovom: »Alphabetisches Verzeichniß der Kays. : Königl. : Bibliothek zu Sittich.« Ta katalog obsega dva dela. Prvi prinaša alfabetični — ne v današnjem strogem pomenu besede — pregled vseh avtorjev, opremljenih z navedbo sistematičnih signatur, po katerih je bila biblioteka postavljena. (Za črko »A« je uvezan na dveh listih še poseben »Verzeichniß der in dem Bücher Saale zu Sittich befindlichen Hand-Schriften« z njihovimi signaturami; ti rokopisi pa so tudi sicer naštet v skupnem alfabetu.) V celoti izkazuje ta inventar 1784 del v 2663 zvezkih. — Njemu je privezan sistematični katalog, ki kaže, katera dela je knjižnica imela, in kako je bila postavljena. Imela je sledeče skupine: Biblia eiusque interpretes (sign. A I 1 — C VII 172); Sancti patres et praecipui scriptores ecclesiastici (D I 1 — F VII 162); Canonistae et concilia (FF I 1 — H VII 290); Juristae (J I 1 — L VII 295); Concionatores (LL I 1 — N VII 290); Ascetae et historici (O I 1 — S VII 353); Philosophi, medici et classici (SS I 1 — T VI 308); Theologi (X I 1 — VII 71; W I 1 — VI 150; V I 151 — VII 242); Miscellanei (Z I 1 — Y VII 143). Vrstni red kataloga je bil pri vezavi zmešan, kar dokazuje, da človek, ki je pole pripravil za knjigoveza, ni vedel, kaj ima v rokah! Ker je alfabetični katalog samo mehanični ekscerpt sistematičnega, torej njegova kopija, bi moral biti uvezan za njim, ne pa pred njim!

Ta stiški inventar so v Ljubljani kopirali, ker so ga v smislu cesarskega reskripta z dne 23. sept. 1782 morali poslati na Dunaj, da si je dvorna knjižnica lahko izbrala po svoji volji poljubne knjige in rokopise, torej — rozine! Res je nekdo v prepisu podčrtaval naslove inkunabul in drugih dragocenosti, ki jih danes v Ljubljani ni. Kopist sam je svoje delo opravil precej nesmiselno: tako je n. pr. kopiral oba kataloga, alfabetičnega in sistematičnega, čeprav bi za namene Dunaja bil že sam alfabetični popolnoma dovolj. Njegovemu delu se pozna, da ni poznal latinščine, ali vsaj ne v dovoljni meri; mogoče se je celo čudil, da je v Stični bilo toliko del pisatelja, ki se piše »Ejusdem«.

Ta stiški inventar je dobrodošel pomoček onemu, ki skuša dognati, koliko nekdanjih stiških knjig se še danes nahaja v Ljubljani. V ta namen treba samo z njim v rokah kontrolirati, koliko stiških knjig in katere so inventarizirane v katalogu Državne biblioteke v Ljubljani. Toda že tukaj naletimo na prvo težkočo, ki izvira iz pomanjkljivosti stiškega inventarja, ki v mnogih primerih onemogoča že samo *identifikacijo naslova*. Kaj naj n. pr. opravimo s stiškim naslovom »Commentarius anonimus et mancus in Epistolas divi Pauli in Fol.« in mnogimi enakimi, ob katerih niti ne izvemo, ali gre za rokopis ali za knjigo! Nam pa ne gre samo za *identifikacijo naslova* — koliko knjig z enakimi naslovi je bilo v onih šestih samostanih, katerih biblioteke so prišle v licejsko *pred* stiško! — nam gre za *identifikacijo eksemplarja*! Mi hočemo reči: »Prav ta eksemplar, ki ga vidiš tukaj pred seboj, je stal nekdanj na polici stare stiške knjižnice.« Zakaj in čemu hočemo to, lahko razume samo oni, ki mu knjiga ni samo makuliran papir, ampak živ plod živega duha, ki je svoje dni oživiljal pisca, tiskarja, knjigoveza in nekdanjega lastnika, ki je vse te ljudi preživel, in ki še danes — večkrat po mnogih stoletjih! — oživi sprejemljivega človeka, kakor hitro mu pride v roke in pred oči.

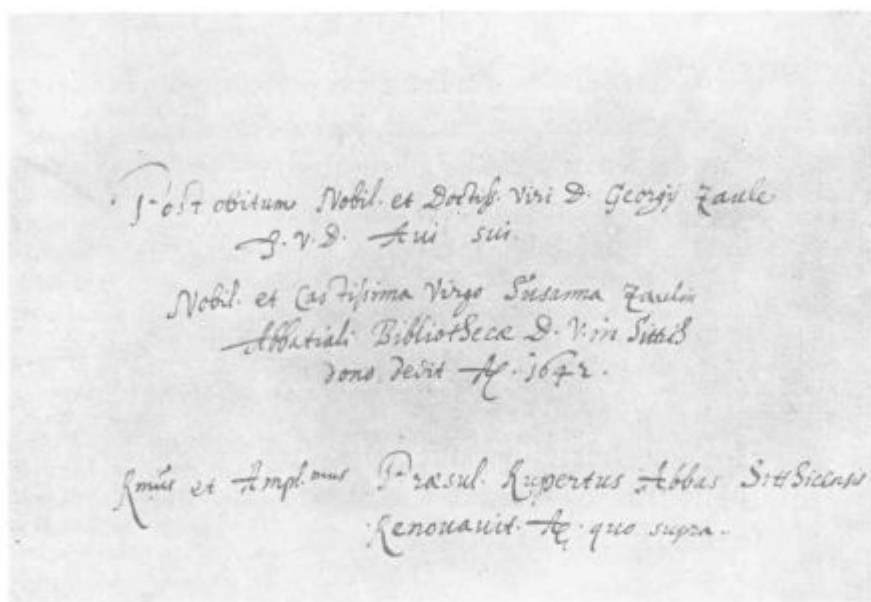
Sistematičen poskus, opravljen v tej smeri ob prvih dveh črkah alfabetu, je pokazal najprej sledeče: izmed 97 del, ki jih navaja stiški inventar pod črko A, jih v Ljubljani danes manjka 35, izmed 198 od črke B pa 86. Če je v ostalih črkah razmerje

enako, moramo reči, da hrani Ljubljana danes samo približno dve tretjini nekdanje stiške knjižnice. S sklepanjem iz tega dejstva pa moramo biti previdni. Pred vsem je treba pomisliti, da je stiška knjižnica prišla v Ljubljano šele 22. januarja 1790, da je torej celih šest let bila brez pravega lastnika in gospodarja. V tej dobi je tudi Dunaj uveljavil svoje želje. In ko je prišla v Ljubljano, se je, kakor vedno ob enakih prilikah, pokazalo, da je v njej mnogo tako razbitih knjig, da jih ni vredno postavljati na police, poleg tega pa tudi mnogo takih, ki jih je knjižnica dobila že pred stiško iz drugih samostanov. In ravno v vprašanju takih »dublet« so bili knjižničarji one dobe drugačnih misli: v prvi vrsti jim je šlo za tekst, manj so se ozirali na edicijo, še manj pa na individualne znake eksemplarja samega.

Nadaljnji študij je pokazal, da so v teh dveh prvih črkah alfabeta nedvomno stiški izvodi le oni, ki so priobčeni v sledečem seznamu; A jih ima 43, B pa 73. Pomanjkanje časa in razpoložljivega prostora pa je vso raziskavo porinilo na drugo pot. Treba je bilo zapustiti inventar in stopiti naravnost v ljubljansko skladišče pred knjige, ki že s svojo znano zunanostjo kažejo, da so iz Stične. To je značilna stiška vezava v belo usnje (včasih je prvotni, rjavi hrbet zaradi uniforme prebarvan z belo ali sivkasto oljno barvo), z zlatim naslovom na črni etiketi in s pogosto ohranjeno staro stiško signaturo, ki se lahko z ohranjenim stiškim inventarjem kontrolira. Tako tipično stiško, domačo, samostansko vez si lahko ogledamo tudi v današnji stiški knjižnici na enem onih redkih del, ki so se iz stare stiške knjižnice vrnila v novo. To je »Augustinus: Opera, Basel, Frobenius, 1556«, šest foliantov, ki jih je neki Matej B r e n k dobil kot dediščino po Matiji K u n s t l u, prvem župniku v Bohinjski Bistrici, ki je umrl 1. aprila 1798. Večkrat so take knjige, posebno starejše, tudi znotraj, na naslovu, na 15. listu, in pri kolo fonu še posebej označene kot stiška last.

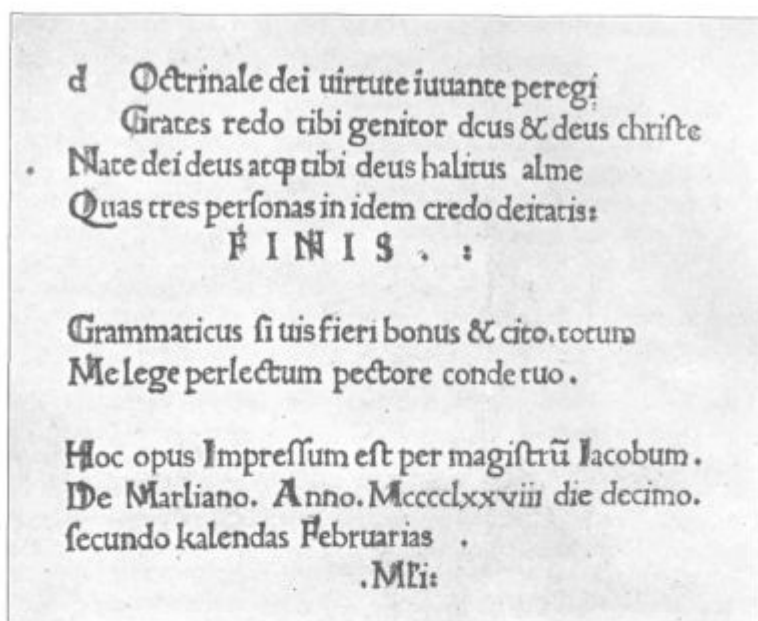
Tako smo dobili sledeči katalog nedvomno stiških knjig, ki se danes nahajajo v Ljubljani. Od črke C naprej res da ni več sistematično izdelan na podlagi starega stiškega inventarja, vendar pa je dovolj obsežen, da kaže zanimivo sliko nekdanje stiške knjižnice. Naj nikočar ne moti, če v njem tega ali onega imena ni. »Acta sanctorum« so bila kajpada tudi v Stični (prvih 10 zv., od 1. jan. do 21. apr.), ta del ljubljanske serije pa ni iz Stične. (Gl. n. pr. tudi naši št. 16 in 174.) Poleg tega pa ima Ljubljana danes knjige, ki so brez dvoma iz Stične, v njenem inventarju pa niso vpisane. Da niso vpisani razni prepovedani in sumljivi avtorji, n. pr. protestantski, ki jih je tudi Stična imela, kakor takrat vsaka večja knjižnica na Kranjskem (prim. št. 135, 167), je umljivo. Manj umljivo pa je, da je izmed treh del S t. H o s i u s a, ki so brez dvoma iz Stične, vpisano v stiškem inventarju samo eno (naša št. 176). Toda, če si ogledamo n. pr. vpise v naši št. 176, bomo lahko sklepali, da gre v takih primerih za knjige, ki so jih dotični »beli menihi« smatrali za svojo osebno, ne pa za samostansko last. Podobnih primerov je tudi v drugih »stiških« izvodih dovolj (gl. n. pr. št. 95).

- 1) **Abbaffy, Alexander Emericus:** Sanctus Ladislaus, bello magnus, pace major, religione maximus. Viennae, 1722. (14.346)
- 2) **Advena Petrus:** Utriusque iuris regularum liber I. Venetiis, 1666. (17.645)
Vez v cel pergament; na naslovnem listu: Ex libris Simonis Kimouiz V. J. D. in še eden nečitljiv, na drugi strani veliki tiskani ex libris Fr. C. Schwiz, J. U. D.
- 3) **Aesopi et aliorum fabulae.** Noribergae, V. Neubergae, 1583. (658—60)
Zbornik, v Stični vezan v celo, marmorirano usnje; na naslovu: Joch. Hendel Vitenfifis (St. Vid pri Stični?) Charinthius 1597; tiskan ex libris J. St. Floriantschitsch de Grienfeldt J. U. D.; na drugi strani naslovnega lista nečitljivo ime; na koncu knjige: Joachim Hennel... in verzi, nato Joachimus Hendelius est verus possessor huius libelli.
- 4) **Alagona, Petrus:** Totius iuris canonici compendium. Lugduni, 1623. (16.124)
Sledovi stiške signature.
- 5) **Albericus de Rosate:** Dictionarium, cum additionibus Henrici Ferrandat. Lugduni, de Villiers, 1521. (17.557)
GK 2. 8553; Zaulianus; pod običajno formulo še: Reverendissimus et amplicissimus Praesul Rupertus Abbas Sithhicensis Renovavit anno quo supra. Na naslovni strani: Cathalogo Sithhicensi inscriptus; stiška reparatura: bel hrbet, črn naslov; stiška signatura 190.

Sl. 2. Tipičen »Zaulianus« (št. 5).

- 6) **Albertus Magnus:** Postilla super Evangeliare Matthei. Hagenaw, H. Gran, 1505. (15.495)
Stiška vez v celo rjavo usnje, sledovi signature. Na naslovnem listu: Ad usum FF Sitticensium Ord. Cisterciensis procuratus est liber iste a Fratre Maximiliano eiusdem Coenobii Professo Anno Domini 1645.
- 7) **Alciatus, Andreas:** De verborum significatione. Lugduni Batavorum, 1530. (16.715)
Zaulianus; fol. 15: Cathalogo Sitticensi inscriptus; stiška signatura 86.
- 8) **Alderisius A.:** De symbolicis contractibus. Genevae, 1678. (17.996)
Ex libris J. St. Florianschitsch de Grienfeldt; stiška sign. 109.
- 9) **Alexander ab Alexandro:** Genialium dierum libri sex. Coloniae, 1539. (1530)
Na naslovu in na fol 15: Cathalogo Sitticensi inscriptus; sledovi signature.
- 10) **[Alexander Carpentarius]:** Summa quae destructorium vitiorum appellatur. Nurembergae, 1496. (14.325)
Hain 652; GW 867; Cathalogo Sitticensi inscriptus.
- 11) **Alexander Gallus:** Doctrinale. Mediolani, 1478. (Adlig. ad 6214)
GW 951: pozna samo en ohranjen izvod, v Milanu (Biblioteca Nazionale Braidense). — Prim.: Zgodovina slovenske univerze v Ljubljani do leta 1929, 425 (faksimile kolofona); Glonar: Zeitschrift für Bücherfreunde 1931, 100. — Gl. sl. 3.
- 12) **Alloza, Joannes de:** Flores summarum sive alphabetum morale omnium fere casuum conscientiae. Coloniae Agrippinae, 1669. (21.679)
Vez v cel pergament, sledovi značilne signature, nečitljiv ex libris Joannes Cyricus (?).
- 13) **Altenstaig, Joannes:** Vocabularius theologiae. Hagenau, 1517. (10.852)
Zaulianus.
- 14) **Alteserra, J. D.:** De fictionibus iuris. Parisiis, 1659. (17.050)
Ex libris J. St. Florianschitsch de Grienfeldt J. V. D.
- 15) **Ambrosius:** Opera, pars III. Basileae, 1492. (10.827)
Hain 896; GW 1599; I in II manjkata.
- 16) **Amicus Franciscus:** Cursus theologicus tomus septimus. Duaci, 1640. (14.267)
Stiška reparatura: bel usnjen hrbet, črn naslov, sledovi signature; Cathalogo Sitticensi adscriptis F. Joannes Gottscheer, ibidem professus ut supra (nad tem stoji nalimana letnica 16—45); samo 7. zvezek je iz stiške knjižnice.

Sl. 3. Tipičen kolofon (št. 11).

- 17) **Amort, Eusebius:** *Controversia de revelationibus Agredanis*. Augustae Vindelicorum, 1749. (12.894)
Celo rjavo usnje; sledovi signature.
- 18) **Amort, Eusebius:** *Elementa iuris canonici*. Augustae Vindelicorum, 1757. (16.567)
Stiška signatura 57—59.
- 19) **Andler, Fr. Fr.:** *Jurisprudentia qua publica, qua privata*. Solisbaci, 1672 (17.039)
Sledovi stiške signature; ex libris s hrbtne strani naslova odstranjen.
- 20) **Andreae Antonius:** *Quaestiones super libros metaphysicae Aristotelis*. [Lipsiae, 1495/96]. (5110)
Hain 974; GW 1663.
- 21) **Andreae, Johannes:** *Quaestiones mercuriales super regulis iuris*. Pavia, Franciscus Girardengus & Johannes Antonius Birreta, 1491. (Adlig. ad 16.006)
Hain 1061; GW 1740.
- 22) **Angelus de Aretio:** *In IV Institutionum Justiniani libros commentaria*. Venetiis, 1574. (17.330)
Stiška signatura 85.
- 23) **Angelus de Clavasio:** *Summa angelica*. Argentinae, 1513. (14.652)
Stiška signatura 128; Cathalogo Sitticensi inscriptus.
- 24) **Anima fidelis:** *Sermones supra omnes epistolas quadragesimae*. In Parrhisiorum Lutetia, 1519. (15.423)
Stiška vez v belo usnje, črn naslov; signatura 219; pred kolofonom: Sittich.
- 25) **Antoninus Florentinus:** *Sermones quadragesimales et de sanctis . . . flos florum . . .* [Mediolani, cca 1500]. (15.431)
Stiška vez v belo usnje s črnim naslovom, signatura 11; Hain 1241; GW 2182 (pozn samo 14 ohranjenih izvodov).
- 26) **Antoninus Florentinus:** *Summa theologica; pars I. (+ Repertorium)*. Strassburg, 1496. (12.707)
Hain 1249; GW 2192; II—IV manjkajo; tipična stiška vez v rjavo usnje, s črnim naslovom.
- 27) **Antonius de Padua:** *Sermones super evangelia totius quadragesimae*. Venetiis, 1575. (15.404)
Francisci Braghini; sledovi signature.

- 28) **Apianus Petrus:** La cosmographie. A Paris, par Vivant Gaultherot, 1551. (2445)
Stiška reparatura.
- 29) **Aquila, Alexander de:** Artis notariae speculum. Venetiis, 1574. (17.352)
Sum Ca. Sitnik; Ex libris Mich. Dienstmann, J. U. D. 1652; rokopisni znak (v običajni podobi križa) in tiskani ex libris Fr. C. de Schwizen J. V. D.; stiška signatura 214.
- 30) **Argelus de Paltronibus:** De acquirenda possessione. Coloniae Agrippinae, 1690. (17.429)
Tiskan ex libris J. St. Florianschitsch de Grienfeldt; stiška signatura 26.
- 31) **Aristoteles:** De natura animalium. Venetiis, Aldus, 1513. (14.000)
Bel usnjen hrbet, črn naslov; Cathalogo Sitticensi inscriptus.
- 32) **Aristoteles:** De republica libri VIII, a Joachimo Perionio latinitate donati. Basileae, J. Oporinus, 1549. (588)
GK 6. 7140; vez v cel pergament; predlist: Sitticensi Bibliothecae inscriptus. Inventum centum boum mactatione dignum; na naslovni strani: Bibliothecae Sitticensi inscriptus; pozneje, s svinčnikom, pod datumom: nequissimum; na notranji strani zadnjih platnic računi, pisani s Florianschitschevo roko.
- 33) **Aristoteles:** Libri octo physicorum per J. Argyropyllum in latinum traducti. Viennae, J. Winterburger, cca 1510. (16.575)
GK 6. 7027; na naslovu: Cathalogo Sitticensi inscriptus; stiška reparatura, hrbet belo usnje, sledovi signature.
- 34) **Aristoteles:** Opera. Tomus III. Basileae, 1542. (446)
Vez renesančna v celo usnje; v večjem valjcu preroki v arhitekturi, ob Danijelovi glavi signatura V F (P?), v manjšem valjcu ženska glava in leteč pes; 1548 Sum Joannis Loeffelholz; a Joanne Loeffelholz redijt ad M. Laurentium Zadesium permutatione gladii magni militaris quem nostri vocant ein schlacht schwerdt quem pro..... operibus accepit a Zadesio... opera Virgilij cum commentariis variorum.....; Cathalogo Sitticensi inscriptus; pred kolofonom: Sittich.
- 35) **Aristoteles:** Quaestiones perutiles librorum de anima cum adiectione textus novae translationis Joannis Argyropoli Bisantii circa quaestiones. Venetiis, 1508. (18.123)
Privezan k 16.575.
- 36) **Aristoteles:** Tres de anima libri per Joannem Argyropyllum e graeco in latinum traducti. Venetiis, per Jacobum de Pentio de Leuco, X. Kal. Novembris (1500?).
Privezan k 16.575; Hain 1708; GW 2346.
- 37) **Arnaldus de Villa nova:** Opera. Venetiis, 1505. (11.286)
Stiška reparatura: bel hrbet, črn naslov, sledovi signature; Magistri Gregorii Farenijch; privezan zadnji list inkunabule Hain 14145!
- 38) **Ars.** Artis notariatus, hoc est, de officio exercitioque tabelionum tomi duo. Francofurti, 1539. (17.110)
Sum monasterij Sitticensis 1683; rjav hrbet, črn naslov, sledovi signature.
Privezani razni rokopisi na papirju, XV. stol.: 1) 10 listov o tehniki volitve papeža, pravicah in dolžnostih kardinalov, kopije pisem z bazelskega koncila; na zadnji strani rokopisne beležke o kmečkem puntu na Slovenskem 1515; — 2) Articuli de modo procedendi in hoc sacro Concilio; zapisniki, dekreti z raznih sej, kopije bul; 47 listov; oba rokopisa je pisal neki Italijan; — 3) Tractatus super missam, quem vocant speculum ecclesiae, quem frater Hugo edidit; »Casus reservati«, sicut constituit dominus Phylippus legatus; Casus canonici; ... per manus Martini Mercatoris de Monaco Anno (14) XXXo; 45 listov; — 4) Excommunicatio, Suspensio, Interdictum ... per manus martini chaüffel. Aliqua puncta ex tractatu Johannis Caldrini de ecclesiastico interdicto (fol 18); Speculum mortis sive peccatoris S. Augustini; — 5) Processus Canonici; — 6) Forma creandi Palatinos (vpisana, ko je bil zbornik že na novo vezan).
- 39) **Arsdekin R.:** Theologia tripartita universa. Coloniae Agrippinae, 1688. (14.594)
Vez v cel pergament, sledovi signature; Cathalogo Sitticensi inscriptus per P. Franciscum 1699.
- 40) **Athanasius:** Opera. Argentinae, 1522. (10.510)
Bel hrbet s črnim naslovom; sledovi signature.
- 41) **Augustinus:** Enarrationes, sive commentarii in psalmos mysticos. Parisiis, 1542. (10.730)
Na naslovu natisnjeno: Sum ex libris Lucae a Sittich, Canonici Labacensis; vez v belo usnje, tipično stiška; pred registrom po pomoti privezan osebni in strokovni register

za neko izdajo biblije (2 kol. 85 vrst) in mamotrectus, ki ga je sestavil Petrus Ubbelius Uormarius. — Gl. sl. 4.

- 42) **Augustinus:** Explanatio psalmodum. Basileae, J. Amerbach, 1489. (10.770)
Stiška reparatura hrbita v belem usnju; Hain 1971; GW 2909.

Sl. 4. Exlibris ljubljanskega kanonika Luke iz Stične (št. 41).

- 43) **Ayrer Jakob:** Historischer Prozessus Juris über Jesum. Frankfurt a. M., 1617. (18.003)
Inservio Carolo Fr. Schwizen; na drugi strani tiska njegov ex libris, toda različen od onega v signaturi 17.352.
- 44) **Baeza Didacus de:** Commentarii morales in evangelicam historiam. Venetiis, 1632. 4 tomi. (14.712)
Beneška vezava, v Stični reparirana z rjavim usnjem; črn naslov, signatura 25—28; Ex libris Patris Edmundi, Professi Sitticensis; za njim je podpisan P. Bernardus; na vezavi spredaj IHS s križem, vzadi Marija (samo t. IV, sicer običajni orientalski ščit); t. III (1630) Cath. Sitt. inscr. 1651, 4. Sept.
- 45) **Baldus de Perusio:** Commentaria (in I. et II. Digesti, I.—XI. Codicis, I. et II. Infortiati). Venetiis 1515—16. (16.689—91)
Originalna vez z valjci (saksonski grb in meči); Ex libris J. St. Florianschitsch de Grienfeld, J. U. D.; ostanki stiških signatur.

- 46) **Baldus de Perusio**: Consiliorum sive responsorum volumina V. Venetiis 1608—9. (18.010)
Ex libris J. St. Floriantschitsch de Grienfeld; stiška reparatura: hrbet v belem usnju, črn naslov; stiška signatura 61.
- 47) **Barbosa August**: Collectanea doctorum (in Concilium Tridentinum). Lugduni, 1672. (21.991)
Sočasna vez z značilnim »saksonskim« valjcem; na naslovu: Ex lib. Simonis Kimoviz V. J. D.; verso: tiskani ex libris Fr. C. de Schwizen.
- 48) **Barbugli Demetrio**: Lezioni spirituali ad uso delle monache. Venezia, 1727. (14.992)
Vez v papir, stiška signatura 75; Ex libris Joannis Vincentii Radii (Redii?) de Radiis (Rediis?) S. S. Theologiae Doctoris.
- 49) **Barclaius Joannes**: Argenis. Lugduni Batavorum, 1630. (1746)
Vez v pergament; tiskan ex libris J. St. Floriantschitsch J. U. D.; pred njim lastnik H. Roussillon, Can. Nicolsp. (?)
- 50) **Barradas, Sebastian**: Commentarii in concordiam et historiam IV evangeliorum. Augustae Vindelicorum, 1742. (13.897)
Črn stiški naslov na rjavem usnju.
- 51) **Bartolus de Saxoferrato**: Super I. et II. Digesti novi. Venetiis, 1510—11. (16.803)
Zaulianus; stiška reparatura; stiška signatura 197, 201.
- 52) **Bartolus de Saxoferrato**: In I. et II. Digesti. Venetiis 1575—80. (16.801)
Valjec s humanisti in cesarji; stiške signature 198, 199, 202; tiskani ex libris J. St. Floriantschitsch de Grienfeld, J. U. D.
- 53) **Bartolus de Saxoferrato**: Consilia. Quaestiones. Tractatus. Mediolani, 1479. (16.804)
Hain 2635/37/51; GW 3538 (pozna samo pet ohranjenih izvodov te izdaje »Traktatov«); pri tem izvodu manjka od Consilia začetek a⁸—cc⁶; Zaulianus; stiška reparatura; stiška signatura 200.
- 54) **Baselli Fr.**: Psalterium Davidicum concordatum. Utini 1662. (10.498)
Tipična stiška vez, celo rjavo usnje, črn naslov; poleg tega še dva izvoda: 10.523 (iz Gornjega grada), in 10.524 (školcijatski).
- 55) **Becanus Martin**: Manuale controversiarum. Petavii 1733. (14.733)
Stiška signatura, nečitljiva.
- 56) **Beghardi Philippus**: Index sanitatis . . . Zeyger der gesundtheyt . . . Wormbs (1539) (11.852)
Privezan k 11.850; Konec (od fol XXVI naprej) manjka.
- 57) **Behamb, J. Ferd.**: Roß-Tauscher-Recht. Francofurti ad M. 1692. (17.909)
Tiskan ex libris J. St. Floriantschitsch de Grienfeld, J. U. D.
- 58) **Beier Adrian**: De collegiis opificum. Jenae, 1688. (16.924)
Ex libris J. St. Floriantschitsch de Grienfeld, J. U. D.; stiška signatura 53.
- 59) **Benzi Bernardino**: Discorsi morali per la Quaresima. Venezia, 1664. (15.278)
Stiška signatura 233.
- 60) **Bercorius Petrus**: Dictionarium morale, Venetiis 1574—75. (13.621)
Tipična stiška vez v rjavo usnje, črn naslov; signatura 32 (nečitljiva), 33; Cathalogo Sitticensi insertus per P. Maximilianum, p. t. Priorem (na t. II., na t. I. Professum); podpis prvotnega lastnika premazan.
- 61) **Bernardinus de Sienna**: Quadragesimale. [Basileae, J. Auerbach, ante 1490]. (15.202)
Hain 2834; GW 3882; Adami Boslaj Lud. magistri ad S. Vitum Anno Salutis 1612; stiška notica »Pro interim«; na zadnji strani rokopis v nemških verzih, hvala zakonskega stanu; ljubljanska vez okr. 1800; drugi izvod pod sign. 15.496.
- 62) **Bernardinus Senensis**. Opera omnia. Venetiis, 1745. (15.442)
Stiška vezava v celo usnje, črn naslov, ostanki signature.
- 63) **Bernardus Claraevallensis**: Opuscula. Venetiis, 1495. (10.912)
Bel hrbet, črn naslov; Cathalogo Sitticensi inscriptus; Hain 2922; GW 3908.
- 64) **Bernardus Claraevallensis**: De consideratione ad Eugenium Papam libri V. Coloniae, 1605. (10.913)
Cel pergament, sledovi stiške signature.
- 65) **Beroius A.**: Consiliorum volumen tertium. Augustae Vind. 1601 (36.505)
Ex libris Joannis Antonii Kunstl, Emptus 20. Martij 1670; ex libris J. St. Floriantschitsch de Grienfeld J. U. D.; bel hrbet, črn naslov, stiška signatura 173.

- 66) **Bertachinus Joannes:** Repertorium utriusque iuris. Nüremberg, 1483. (16.802)
Zaulianus; Hain 2982; GW 4153.
- 67) **Besold Christophorus:** Delibata iuris. Tubingae, 1660. (17.038)
Stiška signatura 263.
- 68) **Besold Christophorus:** Thesaurus practicus. Norimbergae, 1697. (17.333)
Ex libris J. St. Florianschitsch de Grienfeld, J. U. D.; stiška signatura 95; imeli so dva izvoda; drugi, s signaturo 94, ni v Ljubljani ohranjen.
- 69) **Besseus Petrus:** Conciones sive conceptus theologici in dominicas. Venetiis 1615. (15.419)
Kakor signatura 12.372. (Gl. štev. 72!)
- 70) **Besseus, Petrus:** Conciones super quatuor hominis novissima. Venetiis, 1614. (15.420)
Kakor signatura 12.372. (Gl. štev. 72!)
- 71) **Besseus Petrus:** Conciones in omnes quadragésimae et paschatis dominicas et ferias. Venetiis, 1614. (15.421)
Kakor signatura 12.372. (Gl. sledečo štev.)
- 72) **Besseus Petrus:** Regale sacerdotium. Venetiis 1615; — Eiusdem: Conceptus theologici, hoc est Heraclitus Christianus. Venetiis, 1619. (12.372—3)
Domača vez v belo usnje, s črnim naslovom in sledovi signature; Per F. Fridericum Cathalogo Sitticensi inscriptus; Ex lib. M. Francisci Primi Koshar, Parochi ad S. Martinum.
- 73) **Betsius Nicolaus:** De statutis, pactis et consuetudinibus familiarum illustrium. Francofurti, 1611. (16.733)
Tipičen stiški hrbet s signaturo 1; tiskan ex libris Fr. C. de Schwizen, J. U. D.
- 74) **Biblia germanica.** Augsburg, A. Sorg, 3. Jan. 1480. (10.301)
Hain 3136; GW 4302; stiška signatura 115; II. del manjka (I. se konča s psalmi).
- 75) **Biblia graeca.** Venetiis, Aldus, 1518. (9672)
Vez v celo, belo usnje; črn naslov; Josef Zavles; Post obitum... Joannes Zaulus; na naslovni strani H(?) 62 — stiška signatura; fol 15a: Cathalogo Sitticensi inscriptus; ob spodnjem robu latinska rokopisna argumenta, ob robovih pentatevha mnogo ilustracij, vse z roko XVI. stoletja.
- 76) **Biblia latina, cum expositione Nicolai de Lyra.** Venetiis. Paganinus de Paganinis. 1495. (10.731)
Samo VT; Hain 3174; GW 4283; stiška vez v 4 folijante, z ohranjenimi signaturami 106—109; na naslovu in fol 15a: Cathalogo Sitticensi inscriptus.
- 77) **Biblia latina.** Venetiis, L. A. Junta, 1511. (10.332)
Originalna renesančna vez; tipična stiška reparatura s črnim naslovom; stiška signatura 147; superexlibris MK 1588; Sum Michalis Khlapshe Vicarij ad S. Vittum; Cathalogo Sitticensi insertus.
- 78) **Biblia latina.** Lugduni, Gilbert de Villiers, 1524. (10.347)
Vez v celo črno usnje z gumbi, sprednje platnice zgubljene; stiška signatura 153; znotraj: Recompacta Biblia 1682 ad usum Fratris Danielis Prof. Sitticensis; Sum Sitticensis.
- 79) **Biblia latina.** Lugduni, J. Marechal. 1526. (10.312)
Renesančna vez, okovi z gumbi; znotraj: in usum Fratrum Monasterii Sitticensis; stiška signatura 155.
- 80) **Biblia latina;** breves in eadem annotationes ex doctissimis interpretationibus et Hebraeorum commentariis. Lugduni, 1536. (5521)
Bel hrbet, črn naslov, stiška signatura 52; Sum ex libris M. Dienstmann, parochi in Treffen; Fratris Engelberti.
- 81) **Bibliotheca Maxima veterum patrum et antiquorum scriptorum ecclesiasticorum.** Lugduni, 1677. 27 folijantov. (10.816)
Originalna vez, ki je v Stični dobila značilno etiketo na hrbtu, z zlatim tiskom na črni podlagi; poleg tega se je v Stični na hrbtu vsakega folijanta v zgornjem polju pod označbo zvezka, na pr. TOM XXVII, še natisnilo A(nton Gallenfels). A(bt). Z(u) S(ittich).
- 82) **Bichius Coelius:** Decisiones rotae romanae. Genevae, 1673. (16.609)
Stiška vez, črn naslov, stiška signatura 140.

- 83) **Bion Nicolaus:** *Mathematische Werkschule*. Nürnberg, 1717—21. (7950)
Ex libris Maximiliani Leopoldi Rasp, Pbr 1722.
- 84) **Birgitta, S.:** *Revelationes (+ Tabula)*. Nürnberg, 1517. (14.663)
Cathalogo Sitticensi inscriptus; stiška reparatura v celo rjavo usnje, črn naslov, stiška signatura 101.
- 85) **Bissel Joannes:** *Ad Medullae historicae septennium II appendix anni 1614*. Ambergae 1675. (3729)
Sledovi stiške signature.
- 86) **Bissel Joannes:** *Rei publicae Romanae veteris ortus et interitus*. Dilingae, 1664. (3906)
Ex libris J. St. Florianschitsch de Grienfeldt, J. U. D.
- 87) **Blaev, Guilielmus:** *Institutio astronomica de usu globorum*. Amsterodami, 1634. (4352)
Ex libris J. St. Florianschitsch de Grienfeldt, J. U. D.
- 88) **Boccalini, Traiano:** *Raggvagli di Parnasso*, Venetia, 1680. (3043)
M'ha comprato Abondo Hallerstein dal suo maestro il signor Manigucci a Graz 1741.
- 89) **Böckh Placidus:** *Commentarius in ius canonicum universum*. Salisburgi, 1735. (16.281)
Originalna vez v celo usnje; ostanki stiške signature.
- 90) **Böhme Jakob:** *Hohe und tieffe Gründe von dem Dreyfachen Leben des Menschen*. Amsterdam, 1682. — *Beschreibung der drey Principien Göttliches Wesens*. Amsterdam, 1682. (4590—1)
Vez v pergamet, sledovi stiške signature.
- 91) **Boerius Nicolaus:** *Decisiones aureae*. Venetiis, 1585. (16.923)
Ex libris Joa. Antonii Kunstl I. V. D., Venetiis comparatus 4. Aug. 16...; Ex libris J. St. Florianschitsch de Grienfeldt J. U. D.
- 92) **Boethius:** *De consolatione philosophiae, cum commento beati Thomae* [Waleys, ne Akvinca, kakor se sicer pravi]. Argentinae, [pred 6. marcem 1491]. (4567)
Hain 3367; GW 4550; stara (stiška?) vez v črno usnje; 2 zlati liliji, valjec s pari; fol 2a: Sitticensi Cathalogo inscriptus; 190b podpisan Thomas Reinprecht; na prvem listu: *Anni dum decies octo numerantur et octo lustraque ter centum septimus imber agit...*
- 93) **Bolognetus Ioannes:** *In I. (II.) Digesti veteris (novi) Commentarii*. Venetiis 1572. (16.431)
Stiška reparatura v rjavo usnje, stiška signatura 88; M. Wolfgangi Marckowitsch 1633.
- 94) **Bona Joannes:** *Opera omnia*. Antverpiae, 1723. (12.101)
P. Maximiliani, Professi Sitticensis.
- 95) **Bonacina Martin:** *Opera omnia*. Mediolani, 1628—35. (21.508)
Stiška reparatura: bel hrbet s črnim napisom, tom II. R. P. Wolfgangi Prekerfeld: to je nekdo prečrtal, napisal zraven »mentiris«, nad vsem pa Ex Cathalogo Sitticensi; tom III. ima stiško signaturo 77.
- 96) **Bonacina Martin:** *Opera omnia*. Venetiis, 1635. (13.383)
Inscriptus Cathalogo Sitticensi 1646.
- 97) **Bonaventura:** *Opera*. Venetiis 1751—3. (10.926)
Stiška vez v celo rjavo usnje, črn naslov, signatura 36.
- 98) **Bonaventura:** *Sermones de tempore et de sanctis*. Hagenau 1496. (10.937)
Hain 3520; GW 4815; stiška reparatura; rjavo usnje, črn naslov; sledovi signature; Cathalogo Sitticensi inscriptus (tudi na fol 15), pred kolofonom pa »Sittich«.
- 99) **Bonfinius Ant.:** *Rerum ungaricarum decades tres*. Basileae, 1543. (3411)
Cath. Sitticensi inscriptus; stiška signatura 169.
- 100) **Bonifatius VIII.** *Liber sextus decretalium*. Venetiis, Andreas Torresanus & Bartholomaeus de Blavis. 1482. (16.236)
Hain 3604; GW 4871; sodobna vezava; stiška signatura 288.
- 101) **Bonifatius VIII.** *Liber sextus decretalium*. Venetiis, 1489. (16.226)
Hain 3615; GW 4883; stiška signatura 287.

- 102) **Boranga A. M.:** Institutiones theologico-dogmatico-canonico-morales. Venetiis 1766. (14.881)
Stiška signatura 43.
- 103) **Bordoni Franciscus:** De professione regulari. Venetiis 1660. (16.184)
Stiška signatura 143.
- 104) **Borelli Camillo:** Tractatus de compromissis. Francofurti 1600. (16.742)
Vez v cel pergament; stiška signatura 212; nalepljen exlibris Fr. C. de Schwizen.
- 105) **Bossuet J. B.:** Offenbarung des hl. Johannes. Augsburg, 1718. (10.782)
Stiški naslov na rjavem usnju; stiška signatura 21.
- 106) **Boterio Giovanni:** Le relationi universali (I.—IV.) Venetia, 1605. (2387)
Hieronymi Agnellatij 1617.
- 107) **Bozius Th. E.:** De signis ecclesiae Dei. Romae, 1591. (21.211)
Cathalogo Sitticensi inscriptus; Post obitum suum Bibliothecae Abbatiali in Sittich dono dedit Vilhelmus Koberger.
- 108) **Braun Philipp:** Principia iuris canonici, Norimbergae, 1698. (16.121)
Ex libris Maximiliani L. B. de Taufer; črno prebarvan hrbet.
- 109) **Brean Fr. X.:** Leich- und Lobrede Josephs I. Wienn, 1711. (14.333)
- 110) **Briger Candidus:** Tractatus de Deo uno et trino. Viennae, 1723. (14.911)
Sledovi stiške signature.
- 111) **Brigitta, S.:** Revelationes (+ Tabula). Norimbergae, 1521. (14.664)
Stiški naslov na rjavem usnju, sledovi običajne signature; Cathalogo Sitticensi inscriptus; nad kolofonom: »Sittich«; drugi izvod (s sign. 21.565) je iz Bistre, kar dokazuje njena znana štampiljka in vpis: Vallis iocosae.
- 112) **Brisonius Barnabas:** De formulis et solemnibus populi Romani verbis. Moguntiae, 1649. (12.595)
Tiskani exlibris J. St. Florianschitsch de Grienfeld, J. U. D.; vez v rjavo usnje; stiška signatura 49.
- 113) **Brugler von Herculesberg, J. R.:** Trotz Todt und Himmelflammende Liebe, Augsburg, 1695. (12.173)
Knjiga (tisk) posvečena stiškemu opatu A. Gallenfelsu (1688—1716).
- 114) **Brunfels Otto:** Herbarum vivae icones. Argentorati, 1530. (20.413)
Cathalogo Sitticensi inscriptus; sledovi stiške signature.
- 115) **Buhualiha Bengesla:** Schachtafeln der Gesundheit. Straßburg, 1533. (11.850)
Rjav hrbet, črn naslov; Cathalogo Sitticensi inscriptus; stiška signatura 143
- 116) **Bullarium Romanum novissimum.** Romae, 1638. (15.998)
Stiška reparatura; črn naslov, sledovi signatur.
- 117) **Busaeus Joannes:** Panarion, hoc est arca medica adversus animi morbos. Moguntiae, 1608. (15.615)
Vez v pergament; supralibros MKAC 1658.
- 118) **Bussieres, Joannes de:** Flosculi historiarum in areolas suas distributi. Coloniae Agrippinae, 1680. (3820)
Ex libris Laurentij Rechböck Phliae et Med. Doct. postea ab haeredibus emptus Sitticensi Cathalogo insertus per Fr. Franciscum 1694.
- 119) **Calinus Caesar:** Biblische Kirchengeschicht, Augsburg, 1748. (14.893)
Rokopisni ex libris J. D. Florianschitsch de Grienfeld 1752; stiška signatura 160.
- 120) **Calmet Aug.:** Commentarius in regulam S. Benedicti. Lincii 1750. (15.849)
Stiška signatura 146.
- 121) **Cato:** Praecepta moralia; Mimi Publani; Septem sapientum sententiae; Erasmus Roterodamus: Institutio hominis Christiani; Isocratis Paraenesis; Epicteti Enchiridion. Argentorati, 1517. (6919)
Privezan k 1208. (Gl. št. 232.)
- 122) **Chrisogonus Laur.:** Mundus Marianus I., II. (III. manjka). Viennae (Patavii) 1646—51. (13.571)
Belo usnje, stiški naslov; Sum ex libris Fratris Jacobi Khern, Professi Sitticensis 1668; Ad usum fratrum monasterii Sitticensis.

- 123) **Cicero:** *Rhetorica ad Herennium*. Venetiis 1550. (821)
Bel hrbet, črn naslov; Ex libris Sebastiani Pogazhar.
- 124) **Cicero:** *Opera omnia*. Basileae, 1534. (814)
Stiška reparatura: hrbet rjavo usnje, marmoriran papir; IOANNES ZAVLVS; Zaulianus.
- 125) **Cicero:** *Opera*. (De legibus, de divinatione, de natura deorum, Academica, de finibus, de petitione consulatus, de fato, de universitate, de somnio Scipionis.) Venetiis, 1496. (1566)
Hain 5232; GW 6905 III.; na naslovni strani je vrstni red drugačen; Academica in de finibus v našem izvodu manjkata; v posameznostih je ta izvod različen od onega, ki ga opisujeta Hain in GW.
- 126) **Clag,** antvuort vnd ußgesprochne vrteyl. [Straßburg, cca 1493]. (17.777)
Hain 3726; BMC II, 360; rjav hrbet, črn naslov; stiška sign. 277; — Sum Philippi Lustaller Laybacensis a patre suo Pangratio Lustaller sibi datus cum Georgius Zaulus... Lubianam ex Italia redierat.
- 127) **Clemens V.:** *Constitutiones*. Venetiis. Andreas Torresanus & Bartholomaeus de Blavis. 1485. (16.388)
Sodobna vezava; stiška sign. 288; na platnicah rokopisna notica o Juriju Sladkonji iz l. 1498; Hain 5435; GW 7103; adligat k sign. 16.236.
- 128) **Clemens V.:** *Constitutiones*. Venetiis 1489. (adlig. ad 16.226)
Hain 5441; GW 7106 (pozna samo 18 popolnih izvodov, med njimi 3 pri nas; vse tri pri frančiškanih; na Košljunu, Hvaru, v Kotoru). Stiška sign. 287.
- 129) **Clemens:** *Recognitionum libri X*, Basileae, 1526. (10.481)
Stiška reparatura; sledovi signature.
- 130) **Clichtovaeus Iodocus:** *Elucidatorium ecclesiasticum*. Basileae, 1517. (10.853)
Zaulianus.
- 131) **Comestor, Petrus:** *Scholastica historia*. Argentinae, 1515. (10.423)
Cathalogo Sitticensi inscriptus; stiška reparatura: rjav hrbet s črnim napisom, sign. 36; enak je izvod s signaturo 10.499.
- 132) **Constitutiones et decreta concinnata atque in provinciali synodo Salisburgensi edita anno 1569**. Dilingae, 1574. (16.218)
Stiška signatura 47; na naslovnem listu (verso) natisnjeno: Sum ex libris Reverendiss. in Christo patris ac Domini, Domini Laurentij Abbatis Sitticcensis, Anno 1581.
- 133) **Cuiacius Jacobus:** *Commentarii*. Lugduni, 1559. (17.418)
Belo usnje, črn naslov, sign. 107.
- 134) **Cumiranus Seraphinus:** *Conciliatio locorum communium totius scripturae sacrae, qui inter se pugnare videntur*. Viennae Austriae 1665. (12.223)
Stiška vez v rjavo usnje; stiška sign. (na II. zv.) 4.
- 135) **Cuspinianus, Joannes:** *Ein außerordentliche Chronika von C. Julius Caesar I. bis auf Carolum V*. Straßburg, 1591. (3612)
Črn naslov, stiška signatura 133; Cathalogo Sitticensi inscriptus; 2dae classis. Hoc opus prohibetur, donec emendetur; praefatio vero Phillippi Melanchthonis omnino prohibetur; knjiga v stškem katalogu ni vpisana.
- 136) **Cyprianus:** *Opera*. Basileae, Fröben 1530. (10.876)
Hrbet stiška reparatura: belo usnje, črn naslov; stiška signatura 48; Cathalogo Sitticensi inscriptus.
- 137) **Cyrillus:** *Catecheses*. Coloniae, 1564. (10.902)
Cathalogo Sitticensi inscriptus; stiška signatura 66.
- 138) **Cyrillus Alexandrinus:** *Commentarii in Iesaiam prophetam*. Basileae, 1563. (10.564)
Hrbet v Stični repariran; stiška signatura 120.
- 139) **Dante Alighieri:** *Opere*. In Venetia, 1520. (2047)
Belo usnje, črn naslov; Cathalogo Sittich inscriptus.
- 140) **Decembrius, Angelus:** *De politia literaria*. Augustae Vindelicorum, 1540. (1557—60)
- 141) **Delrio Martinus:** *Disquisitionum magicarum libri sex*. Moguntiae 1603. (4798)
Na platnicah: Martini Adami Khunstll (1646?) Drugi dokaz provenijence (nad uvodom) je nekdo izrezal, prezrl pa je odtisk na nasprotni strani, ki se da v ogledalu pre-

- brati: Ex Bibliotheca Oberburgensi Domini Principis Labacensis. Belo prebarvan hrbet, črn naslov.
- 142) **Dionysius ab Immaculata Conceptione:** Bonus politicus iuxta rubricas Albertinas. Augustae Vindelicorum, 1714. (15.125)
Cathalogo Sitticensi insertus per P. Maximilianum p. t. Priorem, 1737; stiška sign. 127.
- 143) **Dionysius Areopagita:** De mystica theologia. Aug. Vindelicorum, 1519. (10.851)
Zaulianus.
- 144) **Dioscorides:** De medicinali materia. Hermolai Barbari Corollarium. Venetiis, 1516. (11.289)
Bel hrbet, črn naslov, stiška signatura 141.
- 145) **Dominicus de S. Geminiano:** Lectura super sexto libro decretalium. [Pavia. Franciscus Girardengus & Joannes Antonius Biretta, cca 1490]. (16.395)
Zaulianus; rjav hrbet, črn naslov, stiška signatura 189; Hain 7528.
- 146) **Ebrardus Bituriensis:** Graecismus. [Argentinae, Johannes Prüß, ante 1490]. (6088)
Hain 6526; BMC I, 121; bel usnjen hrbet, črn naslov, stiška sign. 256; list A 1 manjka.
- 147) **Eck Joannes:** Homiliarius contra sectas. Ingolstadt, 1536. (12.705)
Stiški naslov; sledovi stiške signature (169).
- 148) **Eisengrein, Martin:** Postill. Maynz, 1596. (15.011)
Bel hrbet, stiški naslov, sledovi signature (118); 1597 Ex libris Georgij Waldneri.
- 149) **Eisengrein, Martin:** Postilla catholica. Ingolstadii 1576. (13.569)
Stiški naslov na belem hrbtu; stiška signatura 188; Sum emptus per fratrem Laurentium, Abbatem Sitticensem, tertia die Iulij Ao. MDLXXXI.
- 150) **Emotte Petrus:** Catholica fidei professio. Parisiis 1578. (15.093)
Hrbet v Stični repariran; stiška signatura 169.
- 151) **Erasmus Roterodamus:** Familiaria colloquia. [S. l. t.; 1525] (659)
Joannes Baichardus Strasperger donauit; NB. Erasmus Roterodamus est inter prohibitos.
- 152) **Erasmus Roterodamus:** Apophthegmata. Basileae, 1532. (1383)
Bel hrbet, črn naslov; Simon Logerus. Anno 1555.
- 153) **Eusebius:** Ecclesiastica historia et ecclesiastica historia gentis Angliae venerabilis Bedae. Argentinae, 1514. (14.270)
Stiški hrbet.
- 154) **Eusebius:** De evangelica praeparatione a Georgio Trapezuntio e graeco in latinum traductus. Venetiis 1497. (1565)
Hain 6706; privezan k 1563.
- 155) **Faber Joannes:** In IV Institutionum libros commentaria. Venetiis 1582. (17.115)
Ex empto inservio Carolo Francisco a Schwiz J. V. D. — Stiška sign. 283.
- 156) **Felicianus, episcopus Scalensis:** Enchiridion de censuris, irregularitate, et privilegiatis. Ingolstadii, 1583. (16.216)
Stiška signatura; na hrbtu naslovnega lista natisnjeno: Sum emptus per Reverendissimum in Christo patrem ac Dominum Laurentium Abbatem Sithicensem Anno 1581. — Ker je ta tekst precej nejasno odtisnjen, stoji ob njem še rokopisno: Laurentium Langobardum Abbatem Sittic.: Anno 1581. — Letnica 1581 na knjigi, ki je sama natisnjena l. 1583, pomeni leto, ko je Lovrenc, ki se sicer imenuje »Lombardo«, postal stiški opat; — enak ex libris se nahaja tudi v rokopisu št. 32 (gl. Kos, str. 35). Gl. tudi tukaj št. 41, 132 in 213!
- 157) **Ferner de Ferenau. Fr. Chr. Ad.:** Divus Ivo, a defensis inopum causis illustris. Viennae 1722. (14.343)
- 158) **Feucht Jakob:** Postilla catholica Evangeliorum de Sanctis totius anni. Köln, 1580. (14.585)
Marcus Latomus; Ad usum Conventus Sitticensis procuravit F. Maximilianus eiusdem Coenobij Professor et Administrator Parochiae Samariensis Anno 1645; bel hrbet, črn naslov.
- 159) **Ficinus Marsilius:** Epistolae. Florentiae, 1495. (1563)
Hain 7059; hrbet belo usnje; črn naslov.
- 160) **Fizing Raymund:** Justus dolor et justa querella. Wien, 1705. (14.331)
- 161) **Focky, Jak. Ign.:** Divi Leopoldi virtus austriaca. Viennae, 1721. (14.342)

- 162) **Focky, Fr. J. C.:** Leopoldus fortunatus Austriae marchio quia pius, Viennae Austriae, 1710. (14.338)
- 163) **Franchetta Girolamo:** Il seminario de Governi di Stato e di Guerra. In Venezia, 1624. (5226)
Stiški naslov; Ex libris J. St. Florianschitsch de Grienfeld. J. V. D.
- 164) **Franciscus,** abbas Augiensis: Scholasticum personae ecclesiasticae pro foro poli et soli breviarium. Augustae Vindelicorum, 1733. (13.412)
Vez v celo rjavo usnje, stiška signatura 207.
- 165) **Freundt, J. Jakob:** Novum orbis miraculum. Viennae, 1710. (14.337)
- 166) **Gaill Andreas:** Camerae imperialis observationes; De pace publica; De pignorationibus; De manuum iniectionibus. Hamburg, 1601. (21.933)
- 167) **Gottfried J. L.:** Archontologia cosmica. Francofurti a. M., 1649. (2500)
Hrbet prevlečen z belo barvo; črn naslov; 2dae classis; Prohibetur donec corrigatur.
- 168) **Gregorius Magnus:** Opera. Basileae, 1564. (10.864)
Cathalogo Sitticensi inscriptus.
- 169) **Guilhermus Parisiensis:** Tractatus, cur deus homo et de poenitentia. Norimbergae, 1496. — De universo. Norimbergae, 1496. (14.657)
Hain 8316, 8319; bel hrbet s stiškim naslovom.
- 170) **Hansiz Paul:** Panegyricus ad solennes exequias Leopoldi I. Viennae, 1705. (14.332)
- 171) **Helding, Michael:** Predigten. Augsburg, 1548. (7156)
Stiški naslov, sledovi signature; natisnjeno: Ex libris Josephi Putz, sacerdotis.
- 172) **Hermann Amandus:** Desertum Pharan mystice explicatum. Calisii 1685. (12.512)
Rjav hrbet, črn naslov, signatura 281.
- 173) **Herold Johannes:** Quadragesimale discipuli. Reutlingae, 1489. (15.184)
Stiški naslov na rjavem usnju, signatura 63; Hain *8515.
- 174) **Hieronymus:** Lucubrationes una cum pseudepigraphis. Basileae, 1536/7. (10.745)
Hrbet v Stični repariran; Cathalogo Sitticensi inscriptus; stiški so samo tomi VI.—IX.
- 175) **Hollkot, Robertus:** Super libros sapientiae. Hagenoae, 1494. (10.508)
Rjav hrbet; črn naslov; Hain *8761.
- 176) **Hosius Stanislaus:** Confession, das ist: Ein Christliche Bekantnuß des Catholischen Glaubens. Ingolstadt, 1560. (12.692)
Stiška reparatura z značilnim naslovom na rjavem usnju; Anno MDLXXXIX schenkt mir der ... Ehrenvest Johan Tautscher dißes buch zu einer Ewigen gedechtnus. F. Jacobus Vineator, temporis subprior; Anno 1595 den 1. Feber ist mir diß Puch durch ermelten Herrn scandente officio prioris angehendigt worden, zum Gedächtnus unausleschlicher Fraternitet.
- 177) **Hosius St.:** Confessio catholicae fidei christianae. Viennae, 1560. (14.662)
Stiški naslov na rjavem usnju; Cathalogo Sitticensi inscriptus.
- 178) **Hosius Stanislaus:** Verae christianae catholicaeque doctrinae solida propugnatio una cum illustri propugnatione prolegomenorum, quae .. Petrus Paulus Vergerius apud Polonos temere defendenda suscepit. Coloniae, 1558. (12.710)
Stiški naslov na rjavem hrbtu.
- 179) **Hylaretus Mauricius:** In totius anni evangelia homiliae. Parisiis, 1604. (15.413)
Sum fratris Caroli, professi Sitticensi; stiški hrbet, repariran.
- 180) **Jacobus Philippus Bergomensis:** Opus chronicorum. Venetiis, 1490. (2992)
Rjav hrbet, črn naslov; stiška signatura 146; Hain 2808.
- 181) **Jacobus Philippus Bergomensis:** Supplemento de le Croniche. In Venetia, 1520. (2821)
Cathalogo Sitticensi inscriptus.
- 182) **Ioannes Chrysostomus:** Opera, Basileae, 1525. (21.511)
Tom. I. Catalogo Sitticensi inscriptus; originalna renesančna vez; hrbet z značilnim naslovom v Stični repariran; tom. II. Ad usum F. F. Sitticensium Ord. Cisterciensis procuratus est liber iste a Fratre Maximiliano eiusdem Coenobii professo. Anno Domini 1645; stiška značilna vez z domačimi valjci.

- 183) **Joannes de Janua:** Summa quae vocatur Catholicon. Venetiis, 1490. (12.457)
Hain 2261; GW 3195; hrbet belo usnje; črn naslov; Cathalogo Sitticensi inscriptus; nad kolofonom: Sittich.
- 184) **Johannes de Monte Regio:** Almanach ad annos XVIII. Augustae Vindelicorum, 1488. (4299)
Tipična stiška vez: rjav usnjen hrbet s črnim naslovom, marmoriran papir; Hain 13.795.
- 185) **Justinianus:** Digestum vetus glossarum. Norimbergae, 1482. (17.424)
Hain * 9550; belo usnje, črn naslov, inicijalke obložene z zlatom.
- 186) **Karchne Simon:** Dissertationes de actibus humanis. Augustae Vindelicorum, 1716. (15.106)
Rokopisno: Ex libris Joannis Dismae Florianschitsch de Grienfeld 1722, in tudi tiskani exlibris Joannis Dismae Fl. de Gr. Presbyteri; stiška signatura 213.
- 187) **Katzi von Ludwigstorff, Aemilian:** Das erfreuliche Requiem oder die fröhliche Ruhe in dem göttlichen Frieden... Wien, 1709. (14.336)
- 188) **Keller Jakob:** Catholisch Pabstumb, München, 1614. (12.684)
Stiški naslov na hrbtu.
- 189) **Koch, David H. J.:** Panegyricus in solennitate D. Partheno-Martyris Catharinae. Viennae, 1707. (14.334)
- 190) **Labia Carlo:** Simboli predicabili. Ferrara (Venezia) 1692—96. (13.747)
Stiški naslov na rjavem usnju.
- 191) **Lancellot, J. P.:** Institutiones iuris canonici. Venetiis, 1702. (16.254)
Comparatus per A. R. P. Balthasarem Silly (?), Ordinis Paulinorum Croatiae Provincialem Anno 1720; Cathalogo Sitticensi inscriptus 1728; — stiška signatura 217.
- 192) **Leonardus de Utino:** Sermones quadragesimales. Vincentiae, Stephan Koblinger de Vienna, 1479. (13.753)
Hain 16.121; Rjav hrbet; stiški naslov; sledovi signature.
- 193) **Liebl, J. L. Ph.:** Laudatio in divum Joannem Apostolum et Evangelistam. Viennae, 1722. (14.345)
- 194) **Lippert, Jos.:** Laureata in caede victoria ex virgineo ad Rheni flumen praelio. Viennae, 1710. (14.341)
- 195) **Loigk Anton:** Divus Leopoldus, Augustus pater patriae, eucharistica dictione celebratus. Viennae, 1717. (14.339)
- 196) **Londanus Nicolaus:** De reversione animi in coelum. Venetiis, 1619. (14.699)
Wilhelmus Khoberger post obitum suum Bibliothecae abbatiali in Sitticho dono dedit; originalna vez, supralibros WK 1693; stiška signatura 131.
- 197) **Ludolphus Carthusianus:** Vita Christi. Norimbergae, 1483. (14.667)
Hain 10.294; stiški naslov na rjavem usnju.
- 198) **Ludovicus Granatensis:** Sylva locorum communium. Antverpiae, 1596. (11.508)
Ex bibliotheca M. Jan Friderici Clementis Parochi Crainburgensis, Episcopatus Labacensis Archidiaconi et Secretarii, anno 1604 (z grško devizo); Nunc Gabrielis Agnelli Presbyteri et parochi; bel hrbet, črn naslov, stiška sign. 9.
- 199) **Maldonatus Ioannes:** Commentarii in IV. Evangelistas. Moguntiae, 1602. (10.729)
Stiška vez v belo usnje s črnim naslovom.
- 200) **Mammotrectus.** Argentinae, 1494. (10.781)
Hain 10.573; stiški naslov na rjavem usnju.
- 201) **Mancinus Leopoldus:** Passio Jesu Christi. Monachii 1663. (14.926)
Stiški naslov na belem hrbtu; Cathalogo Sitticensi inscriptus 1673.
- 202) **Manlius de Bosco, Joannes Jacobus:** Luminare majus; — Quiricus de Augustis: Lumen apothecariorum. — Suardi, Paulus: Thesaurus aromatariorum. Lugduni, 1525. (11.887)
Rjav hrbet, črn naslov, stiška signatura 147.
- 203) **Manni, G. B.:** Quadragesimale, Venezia, 1681. (13.574)
- 204) **Meffret:** Sermones (Hortulus reginae). [Nürnberg, A. Koberger, 1487.] (14.922)
Hain 11.004; BMC II, 431; cf. Glonar, Zeitschrift f. Bücherfreunde 1917, 232; beloobarvan hrbet, črn naslov; Catalogo Sitticensi inscriptus; z zlatom obložene inicijalke.

- 205) **Megiser Hieronymus:** Ein Tractat von dem dreyfachen Ritterstand. Frankfurt a. M., 1593. (3682)
Crn hrbet; tiskana exlibrisa obeh Florianschitschev; stiška signatura 120.
- 206) **Melonius Joannes:** Thesaurus iuris feudalis. Nürnberg, 1652. (21.949)
Rokopisni in tiskani exlibris Francisci Caroli de Schwizen J. V. D.; bel hrbet, črn naslov, stiška signatura 111.
- 207) **Mesue, Joannes:** Cum expositione Mondini super canones universales. Venetiis, 1508. (11.288)
D. Michaelis Hessii Medicinae Doctoris. Ex Dono Domini Mathiae Puechfink, Canonici in Rudolfsbert; bel hrbet, črn naslov.
- 208) **Metzger Paul:** Theologia scholastica. Augustae Vindelicorum, 1695. (13.736)
Stiški naslov na rjavem usnju; na platnicah velik exlibris šentpavelskega opata Alberta; na naslovni strani: in usum Monasterii S. Pauli Ord. S. B. 1707.
- 209) **ΜΙΚΡΟΠΡΕΣΒΥΤΙΚΟΝ.** Basileae, 1550. (10.843)
Hrbet v Stični repariran; 1580 Bartholomaeus Montanus mihi dominat. Sed iam Laurentij Abbatis Sitticensis [ostalo nečitljivo]; Cathalogo Sitticensi inscriptus; [s svinčnikom] Condemnatus tractatus de corpore et sanguine Christi Domini authore Bertramo.
- 210) **Modus legendi abbreviaturas.** Argentinae, 1499. (17.776)
Hain 11.488; rjav hrbet, črn naslov; stiška signatura 65.
- 211) **Modus legendi abbreviaturas in utroque iure, sive Processus iuris.** Hagenoae, 1508. (17.111)
Stiška signatura 280.
- 212) **Murmellius Joannes:** Loci communes sententiosorum versuum, ex elegiis Tibulli, Propertii, et Ovidii collecti. Noribergae, C. Gerlach, 1586. (660)
- 213) **Nanni Dominicus:** Polyanthea. Coloniae, 1552. (6604)
Na naslovni strani natisnjeno (!) Ex Bibliotheca R. D. Thomae Reyttlingani praepositi Labacensis. — Ad usum Coenobij Sitticensis procuravit hunc librum Fr. Maximilianus eiusdem Coenobij Professor et Administrator Parochiae Samariensis Anno 1645. — Vpisa dveh drugih lastnikov premazana; brati se da samo še: Ex libris Bartholomaei... parochi ad divam virginem... 1634; na usnjenem ovitku vrezano: MFDL.
- 214) **Nausea, Fridericus:** Homiliarum centuriae tres. Coloniae, 1532. (12.782)
Hrbet belo usnje s črnim naslovom, sicer vez v pergament.
- 215) **Nestor Novariensis:** Vocabula suis locis et secundum alphabeti ordinem collocata. Venetiis, 1506. (5894)
Hrbet belo usnje, črn naslov.
- 216) **Neumayr Fr.:** Mundus in maligno positus. Augustae Vind. 1761. (15.127)
- 217) **Neumayr Franciscus:** Theatrum asceticum. Ingolstadii, 1758. (15.126)
Na predlistu B [ibliothecae] Sit [ticensis]; stiška signatura 176.
- 218) **Nicolaus de Lira:** Libri Bibliae cum postillis. Nürnberg, 1497. (10.728)
Hain * 3171; GW 4294; v Stični na novo vezan v belo usnje z značilnim hrbotom in okraski; na koncu 2. dela: Gehörrig gehn Sittich, einem ersamen Convent.
- 219) **Nicolaus de Lira:** Super psalterium. [Mantua. Paulus de Butzbach. cca 1477.] (10.841)
Na prvi strani: Cathalogo Monrii Sitticensis inscriptus Ao. 1531; na fo 15: Cathalogo Sitticensi inscriptus; v Stični na novo vezan v belo usnje s črnim naslovom; Hain 10.376.
- 220) **Oceanus iuris.** Lugduni 1535. (17.417)
Belo usnje, črn naslov, stiška signatura 178—182; Zaulianus.
- 221) **Ockam, Guilielmus de:** Quaestiones et decisiones in IV libros sententiarum cum centilogio theologico. Lugduni, J. Trechsel, 1495. (12.158)
Hain * 11.942; rjavo usnje, stiški naslov.
- 222) **Ovidius:** De Ponto. Argentorati, 1545. (6918)
Privezan k 1208. Gl. št. 232.
- 223) **Ovidius:** Metamorphoses. Venetiis, 1521. (1244)
Hrbet belo usnje, črn naslov; stiška signatura 237.

- 224) **Pejachevich, Fr. X.:** Theologicorum dogmatum de fontibus theologicis et deo uno ac trino libri septem, Graecii 1756. (14.781)
Stiška signatura 53.
- 225) **Pelbartus de Themesvar:** Pomerium sermonum. (Hagenoe) 1509. (14.272)
Stiški hrbet, signatura 270.
- 226) **Pelbartus de Themesvar:** Sermones pomerii de sanctis, Hagenaw, 1511. (14.349)
Stiški bel hrbet s črnim naslovom, stiška signatura 271.
- 227) **Perottus Nicolaus:** Rudimenta grammatices. Mediolani, 1478. (6214)
Hain 12.658; bel hrbet, črn naslov.
- 228) **Petrus Lombardus:** Perlustratio Bonaventurae in IV l. Sententiarum, Friburgi, 1493. (15.488)
Hain 3541; prvotna, originalna vez v 4 zvezke, z ostanki stiške signature 74–76; — I. Pred njim uvezana Tabula super libros Sententiarum cum Bonaventura. (S. l. t. a., Hain 3540, tom V.); Cathalogo Sitticensi inscriptus; — II. Balthasar Bolff tunc temporis novicius Sitticensis ultima die Decembris anno Domini 1617 hora secunda post meridiem die Dominica in cella sua Ubi cumque eris memento mori. Natus discere mori. Quid quid agis prudenter agas et respice finem; (Hain 3540); — III. — IV. Cathalogo Sitticensi inscriptus; na koncu teksta: Ad usum Monasterii Sitticensis; v vseh zvezkih začetne inicijalke obložene z zlatom.
- 229) **Petrus Lombardus:** Textus sententiarum cum commentario S. Thomae Aquinatis. Venetiis, 1489. (4436)
Hain 10.200; stiški črn naslov na rjavem usnju.
- 230) **Pfann, Fr. Adam:** Compendium iuris in Divi Ivonis iustitia adumbrata. Viennae, 1710. (14.344)
- 231) **Plato:** Opera. Marsilio Ficino interprete. Venetiis, 1517. (682)
Zaulianus; bel hrbet, črn naslov, sledovi signature.
- 232) **Plautus:** Comoediae quinque. Argentorati, 1514. (1208)
Stiška reparatura; bel hrbet, črn naslov.
- 233) **Plinius:** Epistolae. Panegyricus. Parisiis 1533. (1242)
Hrbet belo usnje; črn naslov.
- 234) **Plutarchus:** Vitae. Basileae, 1531. (676)
Belo prebarvan hrbet; črn naslov; Zaulianus.
- 235) **Plutarchus:** Opuscula. Parisiis, 1521. (Adlig. ad 676)
- 236) **Plutarchus:** Vitae. Basileae, 1564. (690)
Belo prebarvan hrbet, črn naslov, stiška signatura 126; Catalogo Sitticensi inscriptus.
- 237) **Pock Joh. Jos.:** Nucleus iuris publici romani. München, 1727. (17.464)
Stiška signatura 37; P. Maximilianus Sitticensis 1730.
- 238) **Porphyrus:** Textus veteris artis seu Isagogarum. Nurembergae, 1502. (4828)
Bel hrbet, črn naslov, signatura 95; Cathalogo Sitticensi inscriptus; pod kolofonom »Sittich«.
- 239) **Psalterium.** Hagenoe, 1522. (10.373)
Stiška signatura 163.
Quiricus de Augustis, gl. štev. 202.
- 240) **Rackenfels, Leopold Christophor:** Invicta philosophia in diva Partheno-Martyre Catharina celebrata. Viennae, 1710. (14.340)
- 241) **Rance, Armandus Joannes de:** Auslegung der Regul des H. Benedicti. Augsburg, 1753. (15.759)
Celo rjavo usnje, črn naslov, sledovi značilne signature.
- 242) **Raynerius de Pisis:** Pantheologia. Augustae Vindelicorum, 1474. (14.584)
Bel hrbet; črn naslov; Cathalogo Sitticensi inscriptus; Hain * 13.019.
- 243) **Reginald, Valerius:** Praxis fori poenitentialis. Venetiis, 1619. (14.391)
Stiški naslov na rjavem usnju; Cathalogo Sitticensi inscriptus.
- 244) **Reiffenstuell, Ignaz:** Wundervoller Adlers-Flug zur göttlichen Sonne in Himmel. Wienn, 1705. (14.329)

- 245) **Reisch Gregorius:** *Aepitoma omnis Philosophiae alias Margarita Philosophica. Argentinae, 1504.* (1827)
Bel hrbet, črn naslov.
- 246) **Reissner Adam:** *Jerusalem, die alte Hauptstat der Juden. Frankfurt a. M., 1565.* (3595)
Belo prebarvan hrbet; črn naslov; stiška signatura 135; Diß Buech gehört mier Phillipus von Sigerßtorff zue, 1589. — Maxenzia von Sigersdorff. — Andre Gall. — Max Gall. — Aniezo mir Mateum von Raumbchiessel... Inn 30. November A. 1672 hat Herr Hannß Riedlegger mich Undterschriebnen an meinem Geburtstag gepundten. Andreas Khouatschitsch; tiskan exlibris J. St. Florianschitsch de Grienfeldt, J. U. D.
- 247) **Remigijs Antissidorensis:** *Enarrationes in psalmos. Coloniae 1536.* (12.711)
Rjavo usnje, stiški naslov, sledovi signature.
- 248) **Reuchlin Joannes:** *De verbo mirifico. (Basileae) 1494.* (1564)
Hain 13.880.
- 249) **Rosenthal, Henricus a:** *Tractatus et synopsis totius iuris feudalis. Coloniae, 1610.* (17.426)
Bel hrbet, črn naslov, stiška signatura 162; Ex libris Michaelis Dienstmann, J. V. D. 1653; Joannes... Zweigelius (?)... 1635; tiskan ex libris Franciscus Carolus de Schwizen J. V. D., na njem podpisan F. A. C (omes) ab Auersperg.
- 250) **Rossi Pio:** *Convito morale per gli Etici, Economici, Politici. Venezia, 1657.* (13.737)
Crno prebarvan hrbet; Ex libris J. St. Florianschitsch de Grienfeldt, J. U. D.
- 251) **Royardus Joannes:** *Homiliae in Evangelia Feriarum Quadragesimae. Parisiis 1554.* (15.416)
- 252) **Royardus Joannes:** *Enarratio passionis D. N. Jesu Christi. Parisiis 1554.* (15.415)
- 253) **Royardus Joannes:** *Homiliae in omnes epistolas feriales quadragesimae. Parisiis, 1554.* (15.414—6)
Sum Gabrielis Agnelli, Parochi Obergurgk; bel hrbet, črn naslov. Inscriptus Catalogo Sitticensi.
- 254) **Royardus Joannes:** *Homiliae per festivitates Sanctorum. Parisiis 1553.* (15.417)
Oprema kakor pri št. 251—3.
- 255) **Rupertus Tuitiensis:** *De victoria verbi Dei. Norembergae 1524.* (15.077)
Hrbet v Stični repariran; stiška signatura 34; Sum ex libris Fratris Edmundi Scherbod (?).
- 256) **Saliceto Guilielmus Placentinus de:** *Summa conservationis et curationis. Venetiis, 1490.* (11.285)
Hain * 14.145 (=Madijl); bel hrbet, črn naslov.
- 257) **Salon, Michael:** *Commentariorum in disputationem de Iustitia, quam habet D. Thomas tomus I. Venetiis, 1592.* (15.471)
W. Khoberger... post obitum suum Bibliothecae Abbatiali in Sittich dono dedit.
- 258) **Sanches Thomas:** *Consilia seu opuscula moralia. Lugduni 1643.* (12.574)
Rjavo usnje, stiški naslov; Ad Usus V. Monasterii Sitticensis procuravit F. P. Joannes Gottscheer ibidem Professor Anno 1648.
- 259) **Sbogar, Joannes Maria, Salcanensis:** *Theologia radicalis. Neo-Pragae, 1698.* (12.124)
Tipičen stiški hrbet.
- 260) **Scaramelli, Giov. Batt.:** *Il direttorio mistico a direttori di anime. Venezia, 1760.* (14.559)
Stiška signatura 149.
- 261) **Scheifler J. Eb.:** *Vita Christi concionatoria. Augustae Vindelicorum, 1697.* (13.388)
Stiški naslov na belem usnju.
- 262) **Scherer Georg:** *Postill. München, 1607.* (12.712)
Sitticensi inscriptus catalogo. Famulatur Gab. Agnello Presbytero, nunc vero monasterio Sitticensi; celo rjavo usnje, stiški naslov in signatura.
- 263) **Schönauer Daniel:** *Leich-Seeliges Te deum laudamus... Römischen Kaisers Leopoldi I. Wien, 1705.* (14.330)
- 264) **Schwabenspiegel.** [Augsburg. Ambrosius Keller. cca 1480.] (17.778)
Zaulianus; Hain 9869; rjav hrbet, črn naslov; BMC II, 324.

- 265) **Seeloss Konrad:** Postilla de sanctis. Freiburg i, Br. 1619. (13.573)
Stiški naslov, belo usnje; [Sitti]censis sum a P. Francisco ab anno 16... [ostalo odrezano]; avtorjevo ime »Konrad« izrezano, drugod zamazano.
- 266) **Sellenitsch, Jos.:** Oratio funeralis ad sepulchralem urnam Leopoldi Cardinalis de Kolonitsch. Viennae, 1707. (14.335)
- 267) **Seneca:** De quattuor virtutibus cardinalibus. Nuremberge, 1513. (6920)
- 268) **Seyfrid, Joannes Baptista:** Honores posthumi divae virgini et martyri Catharinae. Viennae Austriae, 1703. (14.326)
Prvi spis v zborniku pridig (sign. 14.326—46), vezanem v Stični; stiški naslov na belem hrbtu.
- 269) **Spiegel Jacobus:** Lexicon iuris civilis, Basileae, 1549. (17.427)
Bel hrbet, črn naslov, sign. 168; dva ex libris; Joannes Casparus a Dornsperg, in J. St. Florianschitsch de Grienfeldt, J. U. D.
- 270) **Stapleton Thomas:** Promptuarium morale. Ingolstadt, 1597. (15.009)
Cathalogo Sitticensi inscriptus 1601; bel hrbet, stiški naslov.
Suardi, Paulus, gl. štev. 202.
- 271) **Sunczel Fr.:** Collecta et exercitata in octo libros Phisicorum Aristotelis. Venetiis, 1508. (18.123)
Z mnogimi rokopisnimi opazkami.
- 272) **Surius, Laur:** Homiliae. Coloniae Agrippinae, 1576. (15.010)
Bel hrbet, črn naslov; Sum ex libris Antonii Parenteri (?) Carni Labacensis, Serenissimi Principis Alumni, pastoris Seissenburgensis, inscriptus Catalogo Dominica Sanctae Trinitatis Anno 1589; Ex libris Matthiae Thomasowitsch pastoris Seysenbergensis 1613; Cathalogo Sitticensi inscriptus 1673.
- 273) **Tartagnus, Alexander:** Aureum opus. Lugduni, 1520. (16.805)
Zaulianus; stiška reparatura; stiški signaturi 205, 206.
- 274) **Tataretus Petrus:** Expositio in summulas Petri Hispani, una cum passibus Scoti. — Commentarii in libros philosophiae naturalis et metaphysicae Aristotelis. — In sex libros Ethicorum quaestiones adiecto textu Aristotelis. Basileae, 1514. — Tractatus indissolubilium et obligatoriorum M. Martini Molenfeldt de Livonia. Basileae, 1514. (5070—71)
Stiški naslov na belem hrbtu, stiška sign. 120.
- 275) **Theophylactus:** In Pauli epistolas enarrationes. Coloniae, 1528. (15.409)
Rjavo usnje, stiški naslov in signatura 11.
- 276) **Thomas Aquinas:** In IV libros sententiarum M. Petri Lombardi. Romae, 1570. (10.880)
Anno 1642 Abbatiali Bibliothecae D. V. in Sittich dono dedit et inscripsit R. F. Georgius Mandell ibidem professor. Po tem letu repariran hrbet z belim usnjem in črnim naslovom.
- 277) **Toletus, Fr.:** Commentaria in VIII libros Aristotelis de physica auscultatione Coloniae Agrippinae, 1579. (4826)
Cathalogo Sitticensi inscriptus.
- 278) **Toletus Fr.:** Commentaria una cum quaestionibus in universam Aristotelis Logicam. Coloniae Agrippinae, 1573. (4825)
- 279) **Tortelius Joannes:** Commentarii grammatici de orthographia. Venetiis, 1484. (5897)
Hain 15.569; W. Koberger; bel hrbet, črn naslov, sledovi signature.
- 280) **Trano, Ganfredus de:** Summa super titt. Decretalium. Venetiis, Bernardinus de Tridino, 1491. (16.006)
Hain 15.601; Zaulianus; stiška vez z rjavim hrbtom in stiško signaturo 186.
- 281) **Tympius Matthaeus:** Aureum speculum principum, consiliariorum... Coloniae Agrippinae 1629. (4581)
Bel hrbet, črn naslov, stiška signatura 94; tiskani ex libris J. St. Florianschitsch de Grienfeldt J. U. D.

- 282) **Valerius Maximus** noviter recognitus cum commentario historico videlicet ac litterato Oliverij Arzignanensis, Venetiis, 1518. (1382)
Hrbet rjavo usnje, črn naslov, stiška signatura 150; Anno Chri. 1566. Bartholomeus Montanus cooperator Laakhzensis (Lagkhzensis?) me sibi suo aere comparavit. — Georgius Ashbe poseffor huius libelli suo consanguineo Christiano (?) salutem exoptat.
- 283) **Valerius Maximus**: Factorum dictorumque memorabilium exempla. — Argentinæ, 1521. (935)
Stiška sign. 207; Andreas Martinus meus legitimus possessor 1570; 1571 Johannes Schwarz; Sum Philippi Lustaller a Michaele Schwarz habens in vigilia divi Matthei Anno 1574; Cathalogo Sitticensi inscriptus; nad kolofonom: Sittich; na koncu sta še podpisana Peter Wentschitsch in Georgius Morak (Marak?)
- 284) **Valerius Venetianus**: Prato fiorito di varii essempli. In Venetia 1663. (15.022)
Catalogo Sitticensi inscriptus 1742; stiška signatura 175.
- 285) **Van Axel de Seny, J. H.**: Compendium iuris canonici. Coloniae Agrippinae, 1630. (16.620)
Henrici Roussillonæi S. C. Secretarij latini; stiška signatura 79.
- 286) **Velleius Paterculus**: Historia romana. — Joannes Alb. Burerius: Historiarum amatoribus. Basileae, 1520. (1393)
- 287) **Vergilius**: Opera. Venetiis, 1522. (1228)
Bel hrbet, črn naslov.
- 288) **Vergilius M. P.**: Buccolica cum commento. [Lyon, Nicolaus Wolf, circa 1498]. (7196)
Znan samo še en izvod, v Fuldi (Landesbibliothek).
- 289) **Vergilius Maro Publius**: Aeneidos libri duodecim. (Leipzig, Jacobus Abiegnus, cca 1508). (1212)
Stiška reparatura; hrbet črn, belo usnje.
- 290) **Vergilius Polydorus**: Anglica historiae libri XXVI. Basileae, 1546. (2993)
Rjav hrbet, črn naslov, ex libris J. St. Florianschitsch de Grienfeldt; J. U. D.
- 291) **Versor Joannes**: Quaestiones super physicam Aristotelis. [Köln. H. Quentell. cca 1493]. (5069)
Hain * 16.051; stiški hrbet, stiška signatura 291; Cathalogo Sitticensi inscriptus; tudi sicer v knjigi večkrat »SITICH«.
- 292) **Viva Dom.**: Damnatæ theses. Patavii, 1727. (14.561)
Stiška signatura 47.
- 293) ~~Von den thieren~~ (Straßburg, B. Beck, 1529). (11.851)
Naslovni list manjka. Panzer te izdaje ne pozna. Privezan k 11.850.
- 294) **Wagner Barth.**: Homiliarum centuria de tempore et sanctis. Freiburg i. Br., 1607. (14321)
Catalogo Sitticensi inscriptus; stiški hrbet.
- 295) **Werklein Joannes**: Compendium super universam Physicam ad mentem Aristotelis. Salisburgi, 1696. (4823)
Privezan k sign. 4822.
- 296) **Wicelius, Georg**: Postilla. Maynz, 1571. (13.570)
Hrbet z belo oljnato barvo prevlečen, na njem stiški naslov; Laurentius Abbas Sitticensis 1598.
- 297) **Winckler de Streitforth, Fr. A.**: Aurei saeculi instaurator Divus Leopoldus. Viennae, 1704. (14.328)
- 298) **Winckler de Streitforth, Fr. A.**: Ad serenissimum ... Carolum III ... acclamatio ab universitate viennensi. Viennae, 1703. (14.327)
- 299) **Wirsung, Christoph**: Ein new Artzney-Buch. (1572). (11.287)
Christophorus Verbez 1597; Friderici Zwingman; bel hrbet, črn naslov.
- 300) **Worel Eugen, O. C.**: Contractus ratus ... de magno sacramento matrimonii. Pragae, 1724. (14.642)
Vez v celo rjavo usnje; stiška signatura 136.

*/ *Gart der Gesundheit...*

Ze površen pogled na te tri stotine knjig iz nekdanje stiške knjižnice pove pozornemu očesu marsikaj. Pred vsem pač jasno dejstvo, da se je tudi Stična verno držala stare devize samostanov, ki jo je tako lepo formuliral Gaufridus de S. Barbara (gl. Migne, PL, CCV, 843): »claustrum sine armario quasi castrum sine armamentario«. Da je bila glavna sestavina te »orožarnice« bogoslovna knjiga, je umljivo samo po sebi. Njej ob stran pa stopi bogata in raznovrstna literatura iz vseh mogočih področij človeškega duha, ki zgovorno priča, da se tudi »cultus humanus« v nekdanji Stični ni zanemarjal.

Že v tem kratkem seznamu nas preseneti obilica starih knjig, ki segajo deloma še v prva desetletja, ko se je tisk sploh začel, kar je jasen dokaz, da se je Stična že takoj tudi te pridobitve človeškega duha oklenila. Toda pomemben ni samo pogled na letnico izida kakšne knjige, ampak tudi na kraj tiska. Kako daleč so segali interesi Stične v oni dobi, nam pričajo ti tiski, posebno oni, o katerih se da dokazati ali vsaj z veliko verjetnostjo domnevati, da so že od nekdanj bili naročeni za Stično, ne pa prišli v njo s kako knjižno zbirko.

Posebno pozornost zaslužijo one knjige, ki so v Stično prišle kot deli celotnih zbirk (na pr. Florianschitscheve, Schwitzove in Zaulejeve). Te zbirke so dragoceni zgodovinski dokumenti, ker so žive priče duševnega življenja naše domovine v oni dobi, onega duševnega življenja, ki posredno, po svoji tradiciji in njenih sadovih, živi in snuje tudi v nas samih. Za Stično samo pa so sijajen dokaz ugleda, ki ga je v takratni dobi uživala kot kulturno središče, ki mu takrat na slovenskem ozemlju ni bilo para. Tako se nam bodo ob študiju stiške knjižnice v jasni podobi pokazali doslej še neznani duševni delavci, ki so oblikovali duševni obraz našega ozemlja in tako ustvarjali dediščino, od katere so živeli njihovi potomci. Kažejo se nam ne samo kot ljudje z izrazitimi znanstvenimi interesi, ampak tudi kot izraziti knjigoljubci. Tako sta se tukaj pokazala dva nova, doslej neznana knjigoljubca: Luka iz Stične, ljubljanski kanonik, in stiški opat Laurentius Langobardus, ki sta ustvarila svojevrsten, ne samo za naše kraje popolnoma nov tip exlibrisa (gl. sl. št. 4), natisnjen menda s črkami Janža Mandelca!

Študij provenience starih stiških knjig nam bo za našo lokalno zgodovino prinesel množico novih imen (župnikov, posvetnih veljakov, učiteljev), ki jih doslej ali sploh nismo poznali, ali pa so nam njihova imena bila samo prazen zvok. Že te tri stotine knjig so nam v tem pogledu prinesle toliko zanimivega in novega, da bo čim prej treba poiskati in preštudirati še vse one druge zaklade, ki so pred sto in petdesetimi leti prišli v Ljubljano iz Stične in drugih enakih zbirk. Saj je knjiga dokument duha, knjižnica pa njegov arhiv, njegova zakladnica, ki bi nikoli ne smela ostati neizrabljena.

Konkordanca s Hainom:

0 : 11, 288	3520 : 98
652 : 10	3540 : 228
896 : 15	3541 : 228
974 : 20	3604 : 100
1061 : 21	3615 : 101
1241 : 25	3726 : 126
1249 : 26	5232 : 125
1708 : 36	5434 : 127
1971 : 42	5441 : 128
2261 : 183	6526 : 146
2635 : 53	6706 : 154
2637 : 53	7528 : 145
2651 : 53	8316 : 169
2808 : 180	8319 : 169
2834 : 61	8515 : 173
2922 : 63	8761 : 175
2982 : 66	9550 : 185
3136 : 74	9869 : 264
3171 : 218	10200 : 229
3174 : 76	10294 : 197
3367 : 92	10376 : 219

10573 : 200

11004 : 204

11488 : 210

11942 : 221

12658 : 227

13019 : 242

13795 : 184

13880 : 248

14145 : 37, 256

15569 : 279

15601 : 280

16051 : 291

16121 : 192

Konkordanca z GW:

867 : 10	3908 : 63
951 : 11	4153 : 66
1599 : 15	4283 : 76
1663 : 20	4294 : 218
1740 : 21	4302 : 74
2182 : 25	4550 : 92
2192 : 26	4815 : 98
2346 : 36	4871 : 100
2909 : 42	4883 : 101
3195 : 183	6905 : 125
3538 : 53	7103 : 127
3882 : 41	7106 : 128

Index nominum:

- Agnellati Hieronymus 106
 Agnelli Gabriel 198, 253, 262
 Albertus, O. S. B., Abbas Monasterii
 S. Pauli 208
 Ashbe Christianus 282
 Ashbe Georgius 282
 Auersperg F. A. 249
 Bartholomaeus..., parochus ad D. Virgi-
 nem 213
 Bernardus, P. Sitticensis 44
 Bolff Balthasar 228
 Boslarius Adam 61
 Braghinus Franciscus 26
 Calderinus Joannes 38
 Carolus, Prof. Sitticensis 179
 Chauffel Martinus 38
 Clemens, Joannes Fridericus 198
 Cyricus Joannes 12
 Daniel, Prof. Sitticensis 78
 Dienstmann, Michael 29, 80, 249
 Dornsparg, Joannes Casp. 269
 Edmundus, Prof. Sitticensis 44
 Engelbertus, Fr. Sitticensis 80, 172
 Farenijch Gregorius 37
 Floriantschitsch de Grienfeld, J. D. 32, 119,
 186, 205
 Floriantschitsch de Grienfeld, J. St. 3, 8, 14,
 30, 45, 46, 49, 52, 57, 58, 65, 68, 86, 87,
 91, 112, 163, 205, 246, 250, 269, 281, 290
 Franciscus P. Sitticensis 39, 118, 265
 Fridericus, Fr. Sitticensis 72
 Gall Andre 246
 Gall Max 246
 Gallenfels Anton, Abbas Sitticensis 81, 113
 Gallus, gl. Hendel
 Gottscheer Joannes, Prof. Sitticensis 16, 258
 Hallerstein Abondo 88
 Hendel Joachim 3
 Hendel Joch. 3
 Hessius Michael 207
 Hugo, Frater... 38
 Khern Jacobus 122
 Khlapshe Michael 77
 Khoberger Wilhelm 107, 196, 257, 279
 Khouatschitsch Andreas 246
 Khunzl M. Adam 141
 Kimouiz Simon 2, 47
 Koschar Franciscus Primus 72
 Kunstl J. Antonius 65, 91
 Latomus Marcus 158
 Laurentius (Langobardus), Abbas Sitticensis
 132, 149, 156, 209, 296
 Loeffelholz Joannes 34
 Logerus Simon 152
 Lombardo, v. Laurentius (Langobardus)
 Lucas a Sittich 41
 Lustaller Pangratus 126
 Lustaller Philipp 126, 283
 Mandell Georgius 276
 Manigucci 88
 Marckowitsch Wolfgang 93
 Martinus Andreas 283
 Maximilianus, Prof. Sitticensis 6, 60, 94, 142,
 158, 182, 213, 237
 Mercator Martinus de Monaco 38
 MFDL 213
 MKAC 117
 Montanus Barth. 209, 282
 Morak Georgius 283
 Parenter Antonius 272
 Philippus, legatus 38
 Pogazhar Sebastian 123
 Preckerfeld Wolfgang, P. 95
 Puechfink Matthias 207
 Putz Josephus 171
 Radius de Radiis, Joa. Vinc. 48
 Rasp, Max. Leop. 83
 Raumbsschissel, Matth. von 246
 Rechböck Laur. 118
 Reditus, gl. Radius
 Reinprecht Thomas 92
 Reytlinganus Thomas 213
 Riedlegger Hanns 246
 Roussillon Henr. 49, 285
 Rupertus Abbas Sitticensis 5
 Sherbod, Fr. Edmundus 255
 Schwarz, Joannes 283
 Schwarz, Michael 283
 Schwizen Fr. C. 2, 29, 43, 47, 73, 104, 155,
 206, 249
 Sigersdorff, Maxentia von 246
 Sigerstorff, Phil. von 246
 Silly Balthasar 191
 Sittnik Caspar 29
 Sladkonja Jurij 127
 Strasperger, Joa. Baichardus 151
 Tauffer Max. de 108
 Tautscher Joh. 176
 Thomasowitsch Matthias 272
 Verbez Christophorus 299
 VF (P?) 34
 Vineator Jacobus 176
 Waldner Georg 148
 Wentschitsch Peter 283
 WK, v. Khoberger
 Zadesius Laur. 34
 Zaule Georgius 126
 Zaule Josephus 75
 Zaulianus: 5, 7, 13, 51, 53, 66, 75, 124, 130,
 143, 145, 220, 231, 234, 264, 273, 280
 Zweigelius Joannes 249
 Zwingmann Fridericus 299.

Zusammenfassung: Anlässlich der Achthundertjahrfeier der Gründung der slovenischen Zisterze Stična (Sittich, Sitticium) werden 300 Werke aus ihrer einstigen Bibliothek näher bestimmt und beschrieben, und es wird auf die Bedeutung dieser Büchersammlung — und ähnlicher — für die lokale Geistesgeschichte hingewiesen.

